

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(7)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
โจทย์/คำถามวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดและทฤษฎีการบริหาร	10
หลักการบริหารการศึกษา	45
การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้	51
การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	61
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	67
โครงการหนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม	74
โครงการ โรงเรียนในฝัน	81
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	89
กรอบแนวคิดในการวิจัย	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	97
	พื้นที่ที่ศึกษาหรือสนามวิจัย	97
	การเข้าสู่พื้นที่การศึกษา	98
	การพัฒนาเครื่องมือวิจัย	99
	การศึกษาข้อมูลและการเก็บข้อมูลวิจัย	100
	การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย	103
	การเสนอผลงานวิจัย	103
บทที่ 4	บริบทของสถานศึกษา	105
	ข้อมูลทั่วไป	105
	ข้อมูลด้านบุคลากรของโรงเรียนวัดสวนส้ม	111
	ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการโรงเรียนวัดสวนส้ม	117
	ข้อมูลแสดงผลงานจากคุณภาพโรงเรียนวัดสวนส้ม	139
บทที่ 5	กระบวนการบริหารจัดการริสอร์ทแห่งการเรียนรู้และเงื่อนไขที่ส่งผลต่อ การบริหารจัดการริสอร์ทแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดสวนส้ม (สุขประชาชนุศล)	159
	กระบวนการบริหารจัดการริสอร์ทแห่งการเรียนรู้	160
	เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการริสอร์ทแห่งการเรียนรู้	170
	เงื่อนไขด้านนโยบาย 4 กลยุทธ์	170
	เงื่อนไขด้านบุคลากร	177
	เงื่อนไขด้านงบประมาณ	189
	เงื่อนไขด้านสถานที่	194

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 ผลกระทบของการบริหารจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน วัดสวนส้ม ด้านนักเรียนที่ร่วมจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้โรงเรียน วัดสวนส้ม	199
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่ร่วมจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนวัดสวนส้ม (สุขประชาอนุกุล)	200
การบริหารจัดการด้านวิชาการของโรงเรียนวัดสวนส้ม (สุขประชาอนุกุล)	211
การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียนและชุมชน	230
บทที่ 7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	239
สรุปผลการวิจัย	241
อภิปรายผล	241
บทสรุป	255
ข้อเสนอแนะ	257
บรรณานุกรม	261
ภาคผนวก	273
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือเพื่อการวิจัย	275
หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	277
แนวคำถามในการสัมภาษณ์ระดับลึก	283
ประวัติผู้วิจัย	293

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ระดับลึก	101
3.2	ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก) นักเรียน (ในการสนทนากลุ่ม	102
3.3	ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก) ผู้ปกครอง (ในการสนทนากลุ่ม	102
4.1	จำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียน ครู และลูกจ้าง ปีการศึกษา 2553	112
4.2	จำนวนผู้บริหาร ปีการศึกษา 2553	113
4.3	จำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ (ไม่รวมผู้บริหาร) ปีการศึกษา 2553	113
4.4	จำนวนครู พนักงานราชการ (ไม่รวมผู้บริหาร) ตามวุฒิการศึกษาปีการศึกษา 2553	114
4.5	จำนวนครู พนักงานราชการ (ไม่รวมผู้บริหาร) ตามช่วงชั้นที่สอน	114
4.6	สถิติการสแกนบัตรมาเรียนออนไลน์ของนักเรียน	115
4.7	จำนวนครู พนักงานราชการ (ไม่รวมผู้บริหาร) ตามวิชาเอก	117
4.8	ผลงานจากคุณภาพโรงเรียนวัดสวนส้ม	139
4.9	การเผยแพร่ผลงานและการแสดงนิทรรศการ	150
5.1	เป้าหมาย Resort Office	173
5.2	รายงานการใช้จ่ายเงินตามแผนปฏิบัติการประจำปี 2554	189
6.1	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมการอยู่อย่างพอเพียง	220
6.2	หน่วยงานที่มาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมโรงเรียน	231

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	องค์ประกอบของวิธีระบบ	14
2.2	องค์ประกอบและวัฏจักรของระบบ โรงเรียน	15
2.3	รูปแบบภาวะผู้นำตามการศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ	22
2.4	ตารางการจัดการ (The Managerial Grid)	23
2.5	รายละเอียดของกระบวนการบริหารการศึกษา	49
4.1	แผนที่ที่ตั้งโรงเรียนวัดสวนส้ม	106
4.2	ห้องส่งสัญญาณ STV	120
4.3	ห้องคอมพิวเตอร์	121
4.4	นักเรียนประจำที่สาธิตการใช้ห้องสมุดมีชีวิตให้ขณะที่มาศึกษาดูงานที่โรงเรียน	121
4.5	ห้องอินเทอร์เน็ต	122
4.6	นักเรียนฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และฝึกภาษาห้องปฏิบัติการทางภาษา	122
4.7	นักเรียนได้ฝึกจำหน่ายสินค้าในสหกรณ์ร้านค้า	123
4.8	ธนาคารเพื่อการศึกษาโรงเรียนวัดสวนส้ม	123
4.9	ม่านน้ำตกไม้ไผ่	124
4.10	น้ำตกธรรมชาติ	124
4.11	เวทีประชาธิปไตย	125
4.12	บ่อเลี้ยงกบแบบเศรษฐกิจพอเพียง	125
4.13	บ่อเลี้ยงปลาแบบเศรษฐกิจพอเพียง	125
4.14	น้ำตกรูปทรงคณิตศาสตร์	126
4.15	สวนผักไร้ดิน ไฮโดรโปนิกส์	126
4.16	นักเรียนช่วยกันเก็บผักหวานในแปลงผักปลอดสารพิษ	127
4.17	สวนวิทยาศาสตร์	127
4.18	สวนสมุนไพร	128
4.19	สวนหิน	128

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.20	สวนคณิตศาสตร์	129
4.21	สวนวรรณคดีและวรรณกรรมไทย	129
4.22	สวนพีชน้ำ	130
4.23	สวนสุขภาพ Toyota	130
4.24	วิถีชีวิตแบบพอเพียง	131
4.25	นักเรียนดูแลปลูกผักตารางฟุต	131
4.26	นักเรียนสาธิตการทอผ้าสู่ระหัดน้ำ	132
4.27	นักเรียนหาความรู้ด้วยตนเองในสวนผักลอยฟ้า	132
4.28	นักเรียนศึกษาวิธีเพาะเห็ดในเรือนเพาะเห็ด	133
4.29	ศาลารักการอ่าน	133
4.30	ห้องสมุดเคลื่อนที่	134
4.31	สวนน้ำตกสมุนไพร	134
4.32	สวนวัฒนธรรม	135
4.33	สวนวัฒนธรรม	135
4.34	จิกซอว์ภาพวัฒนธรรมประเพณีไทย	135
4.35	นักเรียนออกกำลังกายปั่นจักรยานเพื่อช่วยให้ลำธารน้ำใส	136
4.36	นักเรียนออกกำลังกายปั่นจักรยานเพื่อช่วยให้ลำธารน้ำใส	136
4.37	บริบทโรงเรียนวัดสวนส้ม ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการรีสอร์ทของ โรงเรียนผู้บริหารได้รับรางวัลผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น	138
4.38	ผู้บริหารได้รับรางวัลเหรียญเงิน 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม	140
4.39	รับรางวัลนวัตกรรมการบริหารจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้	141
4.40	สวนคณิตศาสตร์	141
4.41	รับรางวัลหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม (OSOI)	142
4.42	รับรางวัลหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม (OSOI)	142
4.43	รับรางวัลเข็มเกียรติยศ มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา	143

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.44	ตัวแทนรับรางวัล : เข็มเชิดชูเกียรติ ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา	143
4.45	รับโล่รางวัล โรงเรียนต้นแบบวิชาการจัดการสหกรณ์ครบวงจร	144
4.46	รับรางวัล จากนายชัชวาลย์ บรรณวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	144
4.47	รับรางวัล The Best Product	145
4.48	รับมอบเกียรติบัตรและป้าย “สถานศึกษาพอเพียง 2550” กระทรวงศึกษาธิการ	145
4.49	รับรางวัลระดับเหรียญทองแดงนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการจากครุสภา	146
4.50	คุณหญิง ดร.กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา ร่วมแสดงความยินดี	146
4.51	รับรางวัลหนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม ปี 2552	147
4.52	รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ รางวัลเครื่องหมายครุสุตุดี	147
4.53	รับรางวัลเกียรติยศ บุคลากรของแผ่นดิน ประจำปี 2552	148
4.54	รับรางวัลหนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม ระดับเหรียญทอง ด้านการบริหาร และการจัดการสถานศึกษาปี 2553	148
4.55	รับรางวัลหนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม SUANSOM+S Model	149
4.56	เผยแพร่ นวัตกรรมรางวัลเหรียญทอง	154
4.57	เผยแพร่ นวัตกรรมรางวัลเหรียญทอง	154
4.58	เผยแพร่ นวัตกรรม ณ โรงแรมแอมบาสเคอร์	155
4.59	การจัดนิทรรศการในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนโรงเรียนแกนนำคุณธรรม ชั้นนำ	155
4.60	การแสดงนิทรรศการนวัตกรรมการศึกษา 2550 ห้องเรียนสู่การเรียนรู้	156
4.61	การแสดงนิทรรศการงานมหัศจรรย์เด็กไทยมหกรรมปฏิรูปการเรียนรู้	156
4.62	การแสดงนิทรรศการ “การศึกษา กับปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง” สมัชชาการศึกษานานาชาติ	157
4.63	บริบทของ โรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้	158
5.1	โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนวัดสวนส้ม (สุขประชาอนุกุล)	163

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
5.2	การบริหารงาน โรงเรียนวัดสวนส้ม (สุขประชานุกูล)	164
5.3	กระบวนการบริหารจัดการกิจกรรมภายในรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้	167
5.4	กระบวนการบริหารจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดสวนส้ม	168
5.5	กลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1	172
5.6	กลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	175
5.7	ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1	181
5.8	นักเรียนร่วมโครงการปลูกป่ากับโตโยต้า	182
5.9	กีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ของเทศบาล	193
5.10	ทอดผ้าป่าเพื่อการศึกษาปี 2551	196
5.11	เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน	197
6.1	กระบวนการบริหารจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้และเงื่อนไข	201
6.2	ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดสวนส้ม	201
6.3	การเก็บผลผลิตจากการปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ไว้	201
6.4	การเก็บผลผลิตจากการปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ไว้	201
6.5	การเก็บผลผลิตจากการปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ไว้	201
6.6	การเก็บผลผลิตจากการปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ไว้	201
6.7	การเก็บผลผลิตจากการปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ไว้	203
6.8	การเก็บผลผลิตจากการปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ไว้	203
6.9	นักเรียนร่วมกิจกรรมโครงการระปลูกอมสินเจ้าสัวน้อย	204
6.10	การทำกระดาศรีไชเคิล	204
6.11	การทำกระดาศรีไชเคิล	204
6.12	การทำกระดาศรีไชเคิล	204
6.13	นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียน	207

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
6.14	นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียน	207
6.15	นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียน	207
6.16	นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียน	207
6.17	นักเรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและคูแลรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้	210
6.18	นักเรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและคูแลรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้	210
6.19	นักเรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและคูแลรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้	210
6.20	นักเรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและคูแลรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้	210
6.21	แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา	212
6.22	แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา	212
6.23	แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา	215
6.24	การพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรสถานศึกษา	216
6.25	ห้องเรียนแห่งความพอเพียง	217
6.26	เชื่อมโยงแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน	222
6.27	โครงสร้างการออกแบบนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา	224
6.28	แผนผังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้รีสอร์ทแห่งการเรียนรู้	226
6.29	ตัวอย่างแผนที่จากรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้สู่กิจกรรม Walk Rally	227
6.30	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้รีสอร์ทแห่งการเรียนรู้	229
6.31	หน่วยงานต่าง ๆ เข้าเยี่ยมชม โรงเรียน	231
6.32	หน่วยงานต่าง ๆ เข้าเยี่ยมชม โรงเรียน	231
6.33	หน่วยงานต่าง ๆ เข้าเยี่ยมชม โรงเรียน	231
6.34	ชุมชนเข้ามาช่วยให้ความรู้กับนักเรียนในการปลูกพืชไร้ดิน	235
6.35	โครงการพุทธศาสนาวันเสาร์พระที่วัดสวนส้มมาให้ความรู้พุทธศาสนา	236
6.36	ผู้ปกครอง ครู นักเรียนร่วมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญที่โรงเรียน	236
6.37	ผลกระทบจากการบริหารจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้โรงเรียนวัดสวนส้ม	238

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่

หน้า

- 7.1 กระบวนการบริหารจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้และเจ็อนใจที่ส่งผลต่อ
การบริหารจัดการรีสอร์ทแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดสวนส้ม
(สุขประชนานุกูล)

256